

Č. 3814.

Státní občanství. — Domovské právo. — Administrativní řízení (Slovensko): * I. Ministr s plnou mocí není oprávněn z moci úřední zrušit usnesení obce o přijetí do domovského svazku podle § 10 zák. čl. XXII : 1886 z důvodu, že žadatel nepřispíval k nákladům obce. — * Odepře-li pak přiznání státního občanství podle § 9 úst. zák. č. 236/20 pouze následkem onoho zrušovacího výroku, jest toto rozhodnutí nezákonné. — III. Žádost za přiznání čsl. stát. občanství nebo opční prohlášení? — IV. Jak dalece musí uchazeč o čsl. stát. občanství svoji žádost konkretisovati?

(Nález ze dne 25. června 1924 č. 11.448.)

Prejudikatura: Boh. 823 adm.

Věc: Michal G. v G. proti ministru s plnou mocí pro správu Slovenska o čsl. státní občanství.

Výrok: Nař. rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

Důvody: Nař. rozhodnutím nebylo žádosti Michala G. o přiznání čsl. státního občanství ve smyslu § 9 úst. zák. z 9. dubna 1920 č. 236 Sb. vyhověno. Zároveň bylo z moci úřední zrušeno usnesení městského správního výboru v G. ze 17. listopadu 1920, kterým bylo uznáno, že žadatel nabytí ve smyslu § 10 zák. čl. XXII z r. 1886 domovské právo v G., a bylo nařizeno, aby byl Michal G. ze seznamu příslušníků obce G. vymazán.

V důvodech se uvádí, že žadatel neprokázal, že by byl v některé obci, ležící na území čsl. republiky nabytí po 1. lednu 1910 domovské právo. Předložil sice domovský list, dle něhož nabytí domovského práva v obci G. podle ustanovení § 10 zák. čl. XXII z r. 1886, ale dodatečným šetřením bylo zjištěno, že za doby svého pobytu v G. po předepsanou dobu 4 roků bez přetržení nepřispíval k nákladům obce, tedy podmínky pro nabytí domovského práva v cit. předpise stanovené nesplnil, a v důsledku toho domovského práva nenabytí.«

Rozhoduje o stížnosti ... vycházel nss z následujících úvah:

St-I v prvé řadě namítá, že mu přísluší právo optovati pro čsl. státní občanství a dovozuje z toho, že na základě vykonané opce vysloveno býti mělo, že jest čsl. státním občanem.

Nss neshledal tuto námitku důvodnou. Právo domáhati se udělení nebo přiznání čsl. státního občanství jest podstatně rozdílné od práva, uplatňovati opční právo ve prospěch čsl. republiky. Z toho vyplývá, že uchazeč o státní občanství čsl. musí žádost svou po té i oné stránce náležitě konkretisovati. Musí tedy, chce-li vykonati právo opční, v žádosti své uvést nejen okolnosti, svědčící tomu, že mu právo opční přísluší, nýbrž musí také svou vůlí, vykonati opci, proti úřadu rozhodujícímu určitě vyjádřiti. Prohlásí-li tedy uchazeč úřadu výslovně jen, že žádá za přiznání státního občanství čsl., není úřad povinen, aby se prohlášením tím zabýval jako prohlášením opčním.

V tomto případě byla podkladem nař. rozhodnutí žádost st-lova, obsažená v protokole sepsaném u župního úřadu v L. dne 20. listopadu

1921, v němž se domáhal st-l toliko přiznání čl. státního občanství, odvolávaje se na domovský list, vystavený magistrátem města G. dne 17. prosince 1920, dle něhož přiznáno mu bylo domovské právo v městě G. od 17. listopadu 1920 na základě usnesení měst. výboru ze 17. listopadu 1920, při čemž se o opci vůbec nezmínil, tedy neprojevil svůj úmysl opci vykonati.

St-l opíral tedy svou žádost o okolnosti v § 9 úst. zák. z 9. dubna 1920 č. 236 Sb. uvedené, za kterých může příslušný úřad přiznati čl. státní občanství. Právem tedy pokládal žal. úřad obsah zmíněného protokolu z 21. listopadu 1921 za žádost ve smyslu cit. § 9 a nikoliv za opční prohlášení.

V dalších svých námitkách tvrdí st-l, že splnil veškeré podmínky zákona pro nabytí domovského práva v G., a že tudíž nebylo příčiny, aby zrušeno bylo cit. usnesení ze 17. listopadu 1920 a důsledkem toho zamítnuta jeho žádost za přiznání státního občanství.

Nař. rozhodnutí obsahuje dva výroky:

1) zrušení usnesení měst. správního výboru v G. ze 17. listopadu 1920, kterým bylo uznáno, že st-l nabyt v obci té domovského práva na základě § 10 zák. čl. XXII z r. 1886, a

2) zamítnutí žádosti st-lovy o přiznání ve smyslu § 9 úst. zák. z 9. dubna 1920 č. 236 Sb.

Prvý výrok učinil žal. úřad z moci úřední. Není pochyby, že by tak byl mohl učiniti, kdyby byl zjistil, že orgán obce, jenž usnesení o nabytí domovského práva st-lem učinil, byl k tomu nepřislušný, nebo že uznání domovského práva usnesením měst. správ. výboru v G. vyslovené a v účincích svých shodné s výslovným přijetím do svazku obce, jest proto absolutně zmatečné, že st-l nebyl v rozhodné době občanem státu, k němuž G. tehdy náležela. (Viz nál. Boh. 823 adm.) Leč žal. úřad se na takovouto zmatečnost aktu, uznávajícího domovské právo st-lovo, neodvolal, nýbrž poukázal v rozhodnutí svém k tomu, že st-l nepřispíval k břemenům obecním po 4 leta a že tedy nesplnil podmínku stanovenou §em 10 zák. čl. XXII : 1886, přezkoumával tedy otázku domovské příslušnosti st-lovy z důvodů věcných. K tomu však žal. úřad nebyl příslušný, poněvadž není zákonného ustanovení, jež by ho k tomu opravňovalo. Jest tudíž výrok jeho, jímž zrušil uvedené usnesení měst. správ. výboru v G. v rozporu se zákonem. Poněvadž z důvodů nař. rozhodnutí jest patrné, že žal. úřad zamítl žádost st-lovu za přiznání čl. státního občanství podle § 9 úst. zák. jen v důsledku zrušení usnesení o udělení domovského práva, slušelo nař. rozhodnutí zrušiti v jeho celku podle § 7 zák. o ss.

Č. 3815.

Řízení před nss-em. — Advokacie (Slovensko): Advokát, který byl usnesením advokátní komory (pro ztrátu stát. občanství) ze seznamu advokátů vymazán, je přes to do té doby oprávněn k podepisování stížností na nss (§ 18 zák. o ss), dokud příslušné usnesení advokátní komory se nestalo pravoplatným.

(Nález ze dne 25. června 1924 č. 11.449.)